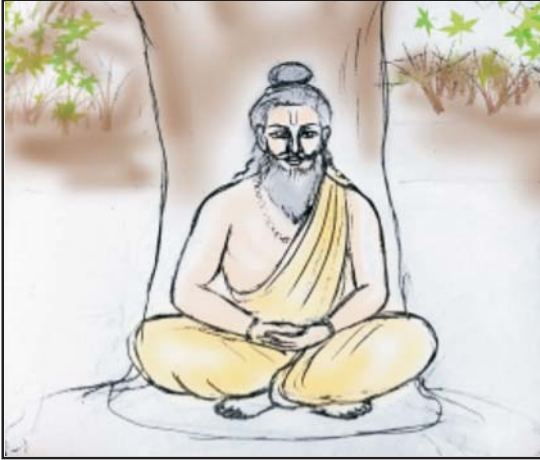

एकः बालकः आसीत् । तस्य नाम एकलव्यः आसीत् । सः धनुर्विद्यां पठितुम् इच्छति स्म ।

एकदा सः द्रोणाचार्यस्य समीपम् अगच्छत् अवदत् च । “गुरुदेव, अहम् अपि धनुर्धरः भवितुम् इच्छामि । कृपया मां स्वीकुरु।” आचार्यः प्रत्यवदत्, “अहं कौरवान् पाण्डवान् च पाठयामि । अहं भवतः शिष्यरूपेण स्वीकारं

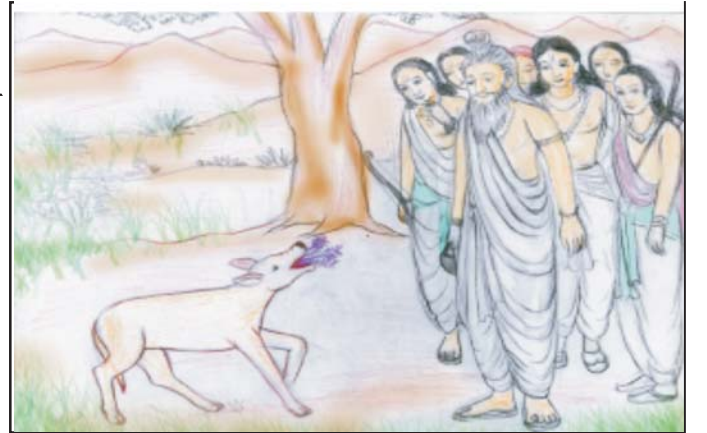
कर्तुं न शक्नोमि ।” परंतु आचार्यं प्रति तस्य श्रद्धा शिथिला न अभवत् ।

सः आचार्यस्य द्रोणस्य एकां मूर्तिम् अरचयत् ।

सः प्रतिदिनं मूर्तिम् अनमत् । प्रातःकालात् सायंकालपर्यन्तं धनुर्विद्यायाः अभ्यासम् अकरोत् । शनैः शनैः सः कुशलः धनुर्धरः अभवत् । एकदा तस्मिन् वने गुरुद्रोणः पाण्डवैः कौरवैः च सह आगच्छत् । एकः कुक्कुरः

तान् दृष्ट्वा अभषत् । अर्जुनः धनुष्यम् उत्थापयति स्म । तदैव एकलव्यः बाणैः तस्य कुक्कुरस्य मुखम् असीव्यत् । द्रोणाचार्यः एतत्

દષ્ટ્વા તત્ર આગચ્છત્ તં ચ અપૃચ્છત્, “કઃ તવ આચાર્યઃ । તદા સઃ દ્રોણાચાર્યં તાં મૂર્તિમ્ અદર્શયત્ ।

ઁકલવ્યઃ ગુરુશ્રદ્ધાયાઃ સ્વશ્રદ્ધાયાઃ ચ પ્રતીકઃ અસ્તિ । ઁકલવ્યઃ અસ્માન્ શિક્ષયતિ “સ્વયંજ્યોતિઃ સ્વયંપ્રજઃ ભવતુ” । યદિ અસ્માસુ આત્મશ્રદ્ધા અસ્તિ તર્હિ કાઽપિ સિદ્ધિઃ દુર્લભા નાસ્તિ ।

અનન્તરમ્ આત્મશ્રદ્ધાયાઃ બલેન સઃ શ્રેષ્ઠઃ ધનુર્ધરઃ અભવત્ ।

ટિપ્પણી

પઠિતુમ્ ભણવા માટે ભવિતુમ્ થવા માટે પ્રત્યવદત્ વળતું બોલ્યા ન શક્નોમિ શક્તિમાન નથી. ભવતઃ આપનો શિથિલા ઢીલી પ્રતિદિનમ્ દરરોજ શનૈઃ શનૈઃ ધીમે ધીમે તદૈવ ત્યારે જ કુક્કુરઃ કૂતરો અનન્તરમ્ પછી યદિ...તર્હિ જો... તો... અનમત્ નમન કર્યું પ્રાતઃકાલાત્ સવારથી ન અભવત્ ના થઈ ઉત્થાપયતિ ઉપાડે છે અસીવ્યત્ સીવી દીધું અસ્માન્ આપણને

સ્વાધ્યાયઃ

1. નીચેના શબ્દોનું મોટેથી ઉચ્ચારણ કરો :

ઁકલવ્યઃ, ધનુર્વિદ્યામ્, દ્રોણાચાર્યસ્ય, અગચ્છત્, સ્વીકુરુ, પ્રત્યવદત્, શિષ્યરૂપેણ, પર્યન્તમ્, ઉત્થાપયતિ, ગુરુશ્રદ્ધાયાઃ, સ્વયંજ્યોતિઃ, દુર્લભા ।

2. પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં આપો :

- (1) ઁકલવ્યઃ ધનુર્વિદ્યાં પઠિતું કસ્ય સમીપમ્ અગચ્છત્ ?
- (2) ઁકલવ્યઃ દ્રોણં કિમ્ અવદત્ ?
- (3) દ્રોણઃ ઁકલવ્યં કિમ્ અવદત્ ?
- (4) ઁકલવ્યઃ બાળૈઃ કિમ્ અકરોત્ ?
- (5) દ્રોણાચાર્યઃ ઁકલવ્યં કિમ્ અપૃચ્છત્ ?

3. કોંસમાં આપેલા શબ્દોના આધારે ખાલી જગ્યા પૂરો :

(આચાર્ય પ્રતિ, શિક્ષયતિ, અભષત્, દ્રોણાચાર્યસ્ય)

(1) એકલવ્ય: ધનુર્વિદ્યાં પઠિતું _____ સમીપમ્ અગચ્છત્ ।

(2) એકલવ્યસ્ય _____ શ્રદ્ધા શિથિલા ન અભવત્ ।

(3) એક: કુક્કુર: તાન્ દૃષ્ટ્વા _____ ।

(4) એકલવ્ય: અસ્માન્ _____ સ્વયંજ્યોતિ: સ્વયંપ્રજ્ઞ: ભવતુ ।

4. શબ્દોના આધારે વાક્ય બનાવો :

(1) ધનુર્ધર: (2) બાલક: (3) શિષ્ય: (4) કુક્કુર:

(1) _____

(2) _____

(3) _____

(4) _____

5. આપેલાં વિધાનો પૈકી સાચાં વિધાનો સામે 'આમ્' અને ખોટાં વિધાનો સામે 'ન' લખો :

(1) એકલવ્ય: ईश्वरश्रद्धाया: प्रतीक: अस्ति ।

(2) એકલવ્ય: बाणै: कुक्कुरस्य मुखम् असीव्यत् ।

(3) આચાર્ય પ્રતિ એકલવ્યસ્ય શ્રદ્ધા શિથિલા ન અભવત્ ।

(4) દ્રોણાચાર્ય: એકલવ્યસ્ય શિષ્યરૂપેણ સ્વીકારં કર્તું ન શક્નોતિ ।

6. ઉદાહરણમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે કૌંસમાં આપેલ ધાતુનાં રૂપો બનાવી ખાલી જગ્યામાં લખો :

ઉદાહરણ :

સઃ ધનુર્વિદ્યાં _____ઇચ્છતિ । (પઢ્)

સઃ ધનુર્વિદ્યાં પઠિતુમ્ ઇચ્છતિ ।

(1) સઃ અધ્યાપકં _____ ઇચ્છતિ । (ભૂ)

(2) અહં રોટિકાં _____ ઇચ્છામિ । (ખાદ્)

(3) ભવાન્ ઉદ્યાને _____ ઇચ્છતિ વા । (ચલ્)

7. ધનુષ્યનું ચિત્ર દોરો.

વાહનમ્

- શકટમ્ ગાડું
- દ્વિચક્રિકા સાઈકલ
- વાયુયાનમ્ હવાઈજહાજ (વિમાન)
- જલયાનમ્ વહાણ

